

Nr 3 april 2008

Finlands

Synskadade

4

De Blindas Vänner
gav pris

6

Retinitiskongress
i sommar

8

Synskadade
i arbetslivet

Innehåll Nr 3/08

- 3** Ledaren: Punktskriftens framtid
- 4** De Blindas Vänner gav pris
- 6** Retinitis-föreningen jubilerar med kongress
- 8** Carina - från massör till akupressör
- 10** Anna Siironen: "Bra att man har ett jobb!"
- 12** På vinterläger i Vuokatti
- 14** FSS nya verksamhetsutrymmen
- 16** Kåseriet: Ann-Sofi Rosendahl
- 17** Meddelanden
- 20** Meddelanden från distrikten
- 22** Annonser: Sommarkurs för synskadade
- 23** Annonser: Friidrott och boccia
- 24** Möteskallelse: FSS Vårmöte

Finlands Synskadade är medlemstidning för Förbundet Finlands Svenska Synskadade.

Tidningen utkommer med 10 nummer/år i svartskrift, punktskrift, på CD och som elektronisk version, se www.fss.fi/aktuellt/fs. Kan också fås som e-postbilaga. Årgång 97. Nummer 4/2008 utkommer 29.4, manusstopp 4.4.

Utgivare: Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf, Nylandsgatan 25 A 6, 00120 Helsingfors
Tfn 09-6962 300

Chefredaktör: Sofia Stenlund,
Tfn 09-6962 3017, e-post: sofia.stenlund@fss.fi

Meddelanden och annonser mottas av chefredaktören.

Prenumerationer och adressändringar:

Susanna Antell, tfn 09-6962 3026,
e-post: susanna.antell@fss.fi

Pärmbild: Sergius Colliander

Foto: Sofia Stenlund

ISSN 0789-5739

Näkövammaisten Keskusliiton kirjapaino,
Helsingfors 2008

Punktskriftens framtid

Braille II-projektet har framskridit planenligt och nu har vi nått fram till det tredje, och sista året av projektet. I detta skede kan det vara på sin plats att ta en titt på det som varit och även blicka framåt i tiden.

Som en röd tråd genom projektet är tanken att höja profilen på punktskriften, att lyfta fram den som synskadades läs- och skrivspråk och betona dess status som sådan, lika aktuell i dag som någonsin tidigare. Att själv kunna läsa en text möjliggör en oersättlig läsupplevelse som varken en talsyntes eller daisy-bok kan erbjuda, en direkt kontakt mellan läsare och text. Att människor i sin närmiljö ska få lära sig punktskrift ser vi som mycket viktigt. Därför utbildar vi regelbundet punktskriftsinstruktörer. För tillfället har vi instruktörer i alla FSS distrikt, förutom i Östnyland och Åboland. Under nästa höst kommer vi att ordna en utbildning till och hoppas då kunna hitta instruktörer också till dessa distrikt samt flera även till de andra distrikten.

I syfte att väcka intresse för punktskriften har det inom projektet ordnats, och kommer att ordnas, tematräffar kring punktskrift i de olika distrikten. Dessa träffar ser vi som viktiga inslag i vår verksamhet.

Under projektet har utbudet av punktskriftstidningar ökat märkbart.

Om vi sedan blickar framåt i tiden är vår förhoppning att den verksamhet som byggts upp kring punktskriften under Braille I och Braille II projekten ska få fortsätta och att vi ska kunna erbjuda ännu bättre och mångsidigare tjänster kring punktskrift, såväl gällande kursutbudet som läsmaterial i punktskrift. En av våra visioner är att i framtiden kunna få igång en punktskriftscentral, där material från svartskrift till punktskrift skulle kunna översättas. Exempelvis kunde den som önskar få en intressant artikel översatt till punktskrift, eller kanske manualen på sin mobiltelefon. Mycket finns alltså att göra i framtiden. Vi upplever att vi kommit bra igång. Intresset för våra kurser har vuxit. I distrikten har aktiviteten kring punktskrift också glädjande ökat, av vilket ett utmärkt exempel distriktsföreningen i Vasa är, där flera punktskriftskurser pågår.

Vår förhoppning är att vi ska få fortsätta vårt arbete och utveckla den vidare, så att vi med tiden kan visa upp en vital och mångsidig punktskriftsverksamhet till glädje för alla punktskriftsbrukare.

Tessa Bamberg, projektkoordinator

De Blindas Vänner gav pris

■ De Blindas Vänners ordförande Ture Tähtinen skakar hand med Päijät-Hämeen Näkövammaisets ordförande Tapio Äystö.

Finlands Synskadades förra chefredaktör samt FSS tidigare verksamhetsledare Sergius Colliander mottog den sjätte mars De Blindas Vänners erkännande för sitt arbete för informationsspridning inom synskadavärlden. Denna gång var de två individuella pristagarna, Sergius Colliander och Sirkka-Liisa Mäkinen, båda synskadade.

Föreningen De Blindas Vänners pris för informationsspridning delades i år ut för fjärde gången. Huvudpriset på 8000 euro gick till Päijät-Hämeen Näkövammaisets r.y, som också stod som värdar för prisutdelningen i Lahtis. Distriktsföreningen belönades för sin frivilligverksamhet och utvecklandet av arbetet för vän- och frivilligtjänster. Sirkka-Liisa Mäkinen uppmärksammades för sitt mångåriga arbete för taltidningen Tiedonjyvä, som utkommer i Daisy-

format i Lahtis-trakten sedan år 2007. Sergius Colliander har varit verksam inom FSS under cirka tio år, mellan åren 1996 och 2006. Hans engagemang för synskadade började i och med att han utbildade sig till massör i slutet på 1980-talet. Där kom han i kontakt med Bo-Erik Weegar som snart frågade "När ska du bli aktiv inom FSS?" Och småningom leddes han in i en intensiv period hos Förbundet Finlands Svenska Synskadade. Han började som medlem i

en projektarbetsgrupp som informerade om FN:s standardregler.

– Detta kändes som ett angeläget arbete, berättar Sergius. Samtidigt ledde det också in i FSS intressebevakningsarbete.

Då tjänsten som verksamhetsledare lediganslogs ansökte Sergius Colliander om tjänsten och fick den. Ett verkligt intensivt jobb, kännetecknar han denna period. Efter detta fungerade han som chefredaktör för Finlands Synskadade. Att arbeta inom en minoritetsgrupp på ett minoritetsspråk ser han som en utmaning.

– I intressebevakningsfrågor kan man aldrig tänka att man har en stor organisation bakom sig. Den tyngd man behöver uppnår man i stället genom kunskap och att vara insatt och ha insikt i det område man bevakar. Man måste ha ett vidare synsätt, annars uppnår man inte trovärdighet.

Sergius Colliander anser att frivilligarbete är av största vikt, både av seende och synskadade. Han karakteriserar 60- och 70-talen som en så kallad renlighetsperiod, en tidpunkt då man tog avstånd från frivilligarbetet och ville ersätta dessa med samhälleliga insatser. Nu har pendeln svängt över till den andra ytterligheten, menar han.

– I de Nordiska länderna har en balans uppnåtts och det fungerar relativt problemfritt, medan det finns andra länder som har en annan mentalitet. Man bör samtidigt vara medveten om att personer med funktionshinder bör kunna göra egna, självständiga val. Frivilligarbetets ideologiska roll bör vara klart utstakad så

de inblandade vet vad det är fråga om.

Angående framtiden för svenskspråkiga synskadade säger Sergius så här:

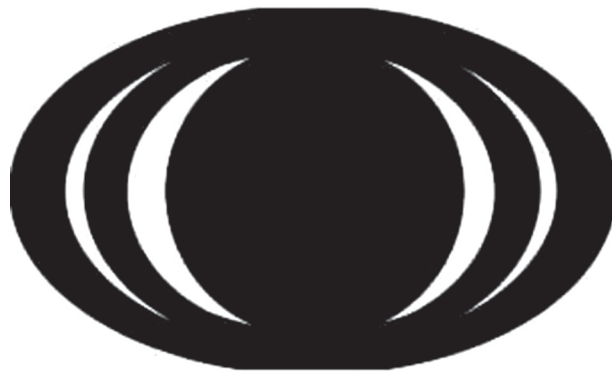
– Den språkliga identiteten kommer alltid att ha stor betydelse för synskadade, för dem är det verbala samtalet mycket viktigt. Den språkliga identiteten är av vital betydelse för målgruppen, förklarar Sergius Colliander.

Samhället i allmänhet blir mer och mer synskadevänligt i det långa loppet, menar Sergius. Tillgänglighetsaspekten betonas och påverkas i en process långsam men synlig. Dock måste man hela tiden följa med huruvida åtgärderna verkligen stöder ett självständigt liv

– En övervägande del av synskadade idag befinner sig i så kallad mogen ålder, det finns en utmaning i att motivera äldre att gå med i en rehabiliteringsprocess..

Innan arbetet med FSS arbetade Sergius Colliander som tolk och översättare i ungefär 25 år. Hans översättningsspråk var och är tyska, ryska, finska och svenska. Som 25-åring var han munk i Nya Valamo kloster, och då prästvigdes han inom den ortodoxa kyrkan. Sedermera lämnade han klostret, gifte sig och lämnade därmed prästämbetet. För cirka fyra år sedan kontaktades han av biskopen och har nu fortsatt som så kallad frilanspräst. Förutom denna uppgift har Sergius Colliander även ett antal förtroendeuppdrag inom synskadeområdet. Han är direktionsmedlem i Arlainsitutets direktion, medlem i Stiftelsen Svenska Blindgårdens styrelse samt vice ordförande i direktionen för Svenska skolan för synskadade.

Retinitis-föreningen jubilerar med kongress

I sommar kulminerar ett mångårigt intensivt arbete inom Retinitis-föreningen i Finland. I början av juli går nämligen den internationella Retina International-kongressen av stapeln i Helsingfors. FS har träffat föreningens ordförande Maija Lindroos som berättar mer om evenemanget.

- Retinitiker började organisera sig för cirka 30 år sedan, berättar Maija Lindroos. Ovetande om varandra bildades retinitis-föreningar i flera olika länder.

Retinitis-föreningen i Finland bildades år 1973, och firar alltså 35-årsjubileum i år. Året firas genom att ordna den stora internationella kongress som i år arrangeras för 15:e gången. Själva kongressen infaller den 4-5 juli i Finlandia-huset i Helsingfors, men kring detta ordnas en mängd andra evenemang för olika grupper och sammanslutningar

inom det gemensamma ämnet retinitis.

Maija Lindroos berättar att kongressveckan börjar med Retina Internationals styrelsemöte på måndagen, tisdag är det föreläsningar och medlemsorganisationer berättar om sin verksamhet, på onsdagen sammanträder generalförsamlingen och då väljs ordförande och ny styrelse. Tisdagsarrangemangen äger rum på liris, Synskadades Centralförbunds service- och verksamhetscentrum, där även onsdagens generalförsamling ordnas. På torsdagen anordnas en utflykt till Solvalla idrottsinstitut och

på programmet står bastu, grillning och eventuellt mindre utflykter beroende på vädret. För dem som inte hakar på detta evenemang arrangeras parallellprogram. Kvällsprogrammet står Helsingfors stad för då de inbjudit de internationella gästerna på välkomstmottagning.

På fredagen inleds själva kongressen. Ett detaljerat program finns redan att beskåda på hemsidan (www.retina.fi/congress/swe), de femtontalet internationella samt lika många inhemska föreläsarna bjuder på ett varierat och intressant spektrum med betoning på de senaste forskningsrönen inom området.

Den internationella retinitis-kongressen arrangeras vartannat år. Senast den ordnades med den finländska föreningen som värd var år 1984. Vid samma tidpunkt blev Maija Lindroos själv engagerad i verksamheten.

- Då jobbade jag som lärare i merkantila ämnen vid Norsen, berättar Maija som till utbildningen är ekonomie magister. I början av 1980-talet försämrades min syn märkbart. Så småningom accepterade jag min synskada och tog kontakt med Retinitis-föreningen. Jag råkade ringa upp Retinitis-föreningen just före kongressen i maj 1984 och beivrades att delta.

Sedan de 35 år föreningen funnits har medlemsantalet gått från ungefär 160 till närmare 550 medlemmar och ca 70 stödjande medlemmar.

Maija Lindroos hoppas att verksamheten även i ännu större utsträckning ska fungera som inkörsport i föreningsarbe-

tet bland ungdomar. Därför ordnas i anslutning till kongressen också ett skilt fem dagar långt ungdomsseminarium. På programmet står intressanta föreläsningar och varierat kvällsprogram, bland annat en utflykt med båt. De som vågat stiga över tröskeln och redan deltar i verksamheten kan fungera som förebilder för dem som kanske inte ännu riktigt accepterat sin diagnos, menar Maija.

- Forskningen har gått så raskt framåt de senaste åren att de yngre definitivt har nytta av att ta del av forskningsframstegen, menar Maija Lindroos. Man har redan kommit fram till intressanta forskningsrön angående att bromsa utvecklingen av sjukdomsförloppet.

I samband med kongressen sammanstrålar också de nordiska deltagarna. Det nordiska samarbetet har resulterat i regelbundna träffar sedan år 2000 och värdskapet alternerar mellan de nordiska länderna.

Retinitis-föreningen kommer på alla sätt att beakta också svenskspråkiga deltagare under kongressen. Bland annat har finansiering för svenskspråkig tolkning under kongressen ansökts. Kongressen kommer att uppmärksammas genom radio Vegas program "Tongåvan" som under juni månad drar in pengar för Retinitis-föreningens forskningsfond. Maija Lindroos hoppas att retinitiker inom Förbundet Finlands Svenska Synskadade deltar i denna unika världskongress.

Text: Sofia Stenlund

Carina – från massör till akupressör

Carina är kvinnan med stort Q. Detta intygar hennes väninna Lolan Norras som dök upp lagom till intervjun för att ta några bilder till artikeln. Carina är ensamförsörjare till fyra barn, är egen företagare och är dessutom med om att bryta ny mark för synskadade genom den utbildning hon har hoppat på för att bli akupressör/stressterapeut.

Utbildningen fås på Axelssons Institut i Stockholm. Den som klarar av att läsa mellan raderna förstår säkert att hon har många bollar i luften samtidigt för att klara av både familjelivet, studierna och företagandet på en och samma gång. Lolan vill ytterligare poängtera att hon genom sina rika erfarenheter av livet har vuxit till en stark människa som alltid har tid för en vän.

Vet ni vad en akupressör/stressterapeut är? När Carina berättar låter hon så lugn och glad och trygg på rösten. Hon är allt annat än stressad när hon förklarar att det är ungefär samma sak som akupunktur-behandling men man använder inte nålar utan man känner med fingrarna på

känslpunkter på kroppen. Behandlingen öppnar energiflödet och får kroppsvätskorna att flöda – det tar helt enkelt bort blockader i kroppen. Carina är noga med att betona:

- Jag botar inte sjukdomar, däremot kan jag ge lindring och lätta på smärtan.

Med stor framgång klarar hon av att kombinera delar av akupressörsbehandlingen med den klassiska massagen. Hon har stor erfarenhet av sjuka nackar och axlar och berättar stolt att hon hittat en bra behandlingsform för dagens folksjukdom, musarmen. När hon kommit så här långt prickade hon in en verklig tiopoängare angående mina egna krämpor, nämligen högt blodtryck, spända muskler och sviktan-

de njurfunktion. Jag tiggde mig till en provbehandling och kan härmed konstatera att jag är såld.

Carina har i tre års tid jobbat som massör efter att ha genomgått den europeiska utbildningen för synskadade massörer i Vasa. Hon tyckte att arbetsdagen blev för tung för att enbart syssla med klassisk massage och sökte därför alternativ och fann detta. Hon fortbildar sig även för att kunna ge öronakupunktur, vilket bland annat används för att kunna ge missbrukarbehandlingar.

Om du inte valt detta yrke, vad hade du då kunnat tänka dig att bli?

- Jag har alltid velat jobba inom vården, när jag var yngre ville jag bli kirurg, men min synskadad satte stopp för många drömmar. Tack och lov har jag hittat detta alternativ som känns rätt och riktigt för mig. Kontakten med människor känns viktig för mig och min sociala kompetens är kanske min starkaste sida inom detta yrke.

Vad upplever du som jobbigast i det yrke du valt?

- Bli man sjuk är det inte lätt att vara privatföretagare, det gäller att ha försäkringar i skick. Som synskadad är det också ganska stressande med allt pappersarbete. Tack och lov har jag hjälp med detta och kan därför koncentrera mig på klientbehandlingarna.

Carinas nya mottagningsutrymme är beläget på Hovrättsplanaden i Vasa. Jag tror att hon är en tjej vi kommer att höra mycket av i framtiden eftersom hon inte bara är viktig för sina vänner utan även för sina klienter.

Text: Ann-Sofi Rosendahl

Foto: Lolan Norras

■ Som studerande och flerbarnsmor har Carina Bjongbacka många järn i elden.

”Det är bra att man har ett jobb!”

Anna Siironens jobb sedan drygt ett halvt år tillbaka finns på arbetscentralen Karjaan toimintakeskus i Karis. Arbetscentralen fungerar som underleverantör för olika firmor i nejden och arbetsuppgifterna varierar.

När FS hälsar på är det packning av material som är på gång.

- Man måste veta vad man gör och ha en viss fingerfärdighet, berättar Anna om sitt arbete.

Anna Siironen och hennes vänner inom FSS diskuterar ofta och gärna både fritid och arbete. De har ungefär liknande erfarenhet av sina arbetsplatser inom arbetscentralerna.

Just denna arbetsplats var Anna Siironen redan bekant med innan sin första egentliga arbetsdag. Via sin skola, Yrkesträningsskolan Optima i Nykarleby, hade hon redan arbetat på samma ställe via flera så kallade LiA-perioder, det vill säga Lärande i arbetet, i tre omgångar.

Bland de branscher som Anna skulle vara intresserad av i framtiden finns

telefonförsäljar- eller telefonväxeljobb. Barn och ungdomar. Hon tycker också ibland att hon saknar punktskriften, ett jobb hon skulle tycka om är exempelvis att punktmärka mediciner.

Karin Hyvärinen arbetar som handeldare på Karjaan toimintakeskus. Hon har jobbat där i drygt fem år och är fullständig tvåspråkig. Hon berättar att arbetscentralen har flera olika arbetspunkter och levererar till olika firmor. Antalet personer som är sysselsatta i arbetscentralen varierar, förklarar Hyvärinen.

- Några arbetar bara ett par timmar, andra bara vissa dagar. Vi är sammanlagt närmare tjugotalet personer.

Åldrarna varierar mellan 20 och 60. och semestertiderna är desamma för alla. På sommaren har de fyra veckor och på vintern en veckas semester.

- Vi är flexibla. Man är inte helt bunden till jobbet utan kan ta ledigt för exempelvis läger eller kurser. Alla arbetar enligt sina egna förutsättningar och gör det de klarar av. Om det under perioder finns mindre jobb så gör man det som finns, säger Karin Hyvärinen.

Anna Siironens arbetsdag sträcker sig på vardagar från klockan nio till klockan 14.45. På fredag slutar hon redan 13.30. Beroende på väder tar hon sig från sitt

boende med biltransport eller gående, sedan byter hon skor, tar reda på vad det finns för jobb och sätter sig vid sin egen arbetspunkt. Under dagens lopp håller man kaffe- och lunchpaus enligt regelbundet mönster.

- Eftersom jag var bekant med arbetet sedan tidigare kom jag snabbt in i det, berättar Anna. Det är bra att man har ett jobb!

Text och foto: Sofia Stenlund

■ Anna Siironen arbetar på Karjaan Toimintakeskus i Karis. Fingerfärdighet och att ha koll på vad man gör nämner hon som viktiga egenskaper för jobbet.

Gnistrande snö och fint skidföre i Vuokatti

23.02.2008 for vi iväg med tåg från Helsingfors kl.8.00 till Kajana där vi var framme 14.40. Redan litet söder om St Michel var det full vinter, något vi i år knappast sett här i söder.

Vi fortsatte från Kajana med buss fram till Vuokatti. När vi kommit fram bekantade vi oss med platsen och varandra. Vi bodde på Vuokatinhovi, järnvägsmännens semesterhem. Vi hade hela gamla delen för oss själva.

Varje morgon inleddes med gymnastik och morgonmål och sedan bar det vanligtvis av ut i skidspåret för dem som gillade det. Nog var vintern underbar, det knarrade under fötterna när man gick och drivorna var höga och träden snötyngda.

Dagarna fortsatte med olika aktiviteter som simning i Katinkulta simparadis. Vi skulle också ha besökt Vuokatti simhall men en fläkt var i olag. Vi skämtade att bassängen hade frusit.

På eftermiddagarna hade vi bl.a. mera skidning, bowling, och bocchia. För mig, Magnus, var det första gången jag bow-

lade. Jag fick en strike (alla käglor omkull med ett kast) och några åttor och nior men tyvärr ville klotet alltför ofta söka sig till rännen och inga käglor föll. En kväll åt vi middag i en lappkåta och en annan hade vi vinprovning under ledning av Pauli Rähä som är en verkligt kunnig expert på området. Under fritiden spelade några österbottningar Pidro, ett kortspel som jag, Magnus, upplev bland österbottningar i Åbo under min studietid. Det verkade som om reglerna ändrades under spelets gång. Det var annars härligt att igen få höra österbottnisk dialekt. Bo-Erik Weegar höll varje kväll en liten föreläsning om österbottniska dialektala ord. Han hade olika ämnesområden bl. a. skidning.

Det var ett läger där vi har motionerat efter egen vilja och vi fick alla gångstavar då vi kom dit och med dem gick vi på promenaderna. Vi var på utflykt till Katinkulta, ett turistcentrum med

hotell, badparadis, stugby och semesteraktielägenheter som delas mellan flere delägare. Bastun var eldad nästan varje dag. Leif Nybom och Bo-Erik Weegar tog sig ett dopp i vaken.

Det var soligt och roligt bland alla de nya människorna som vi träffade. Du milde vad jag, Jan-Peter, skrattade emellanåt när jag talade med Tom Östman när han skämtade hela tiden. Jag, Jan-Peter har ett passligt smeknamn så jag sade att de skulle kalla mig till Janis.

Återfärden skedde fredagen 29.02.2008 likaså med buss, tåg och

framme i Helsingfors 22.00. Tiden gick snabbt på tåget då vi sex från söder underhöll varandra. Först trodde vi att vi hamnat i en riktig rockvagn när radion var påskruvad på hög volym. Konduktören ändrade dock på saken så att musiken kom ur hörlurar som den skulle.

Vi har nog alla åter ett fint vinterläger att minnas.

**Text: Jan-Peter Sjöholm och
Magnus Nyström
Foto: Magnus Nyström**

Snart flyttar FSS in i nya utrymmen

FSS flytt till Arabiastranden fortskrider med stormsteg. Enligt de senaste uppgifterna kommer bygget att stå klart för inflyttning hösten 2009. Kvarteret Sesam kommer att utvecklas till en helhet med betoning på boende, svenskspråkig service och handikappvänlig miljö.

Byggprojektet förverkligas i form av tre bostadsaktiebolag på en gemensam tomt. Samarbetsparter är OP-Eläkekassa, Helsingfors Svenska Bostadsstiftelse, Stiftelsen Svenska Blindgården, Samfundet Folkhälsan och FSS.

- Den ursprungliga målsättningen med detta projekt är att underlätta för finlandssvenska familjer i Helsingfors, förklarar Hans Åhman, som är ordförande i byggkommittén samt Helsingfors Svenska Bostadsstiftelses representant. Vi gör inte vinst med det vi bygger utan målet är ett mångkulturellt handikappvänligt superområde.

Övriga medlemmar i byggkommittén är Henrica Bargum, Svenska Skolan för Synskadade, Pekka Korhonen, OP-Eläkekassa och Gunilla Löfman från FSS. Dessutom är arkitekt Stefan Ahlman samt Risto Aalto och Juhani Jalava med från Haahtela Yhtiöt, bolaget som har hand om projektet.

FSS förbundsordförande Gunilla Löfman är mycket positivt inställd till

byggprojektet. Hon berättar att de ursprungliga planerna på ett mer funktionellt verksamhetscentrum har funnits med länge.

- Redan för ett par år sedan började vi inom FSS utreda om utrymmena på Nylandsgatan kunde anpassas ytterligare. Som handikapporganisation är det viktigt att visa utåt vilka principer som är lämpliga i utrymmessammanhang, förklarar Gunilla Löfman.

Under våren 2006 aktualiserades ärendet ytterligare, då Helsingfors Svenska Bostadsstiftelse firade sitt 50-årsjubileum. I samband med detta bestämde sig stiftelsen för att jubileet till ära initiera ett byggprojekt. Hans Åhman fungerade som samordnande faktor då han som dåvarande styrelsemedlem i FSS kunde presentera detta förslag för förbundet. Redan samma år röstade förbundet om deltagande i projektet under sitt vårmöte, och detta blev startskottet till ett konkret arbete för

nya verksamhetsutrymmen för förbundet Finlands Svenska Synskadade.

- Naturligtvis vill vi inom förbundet respektera de donatorer som möjliggjort de nuvarande verksamhetsutrymmena, men att förvalta dessa donationer innebär att på lång sikt konstatera vad som är bäst för medlemskåren, säger Gunilla Löfman. Att beslutsprocessen var ganska snabb gjorde dock att det kanske var lite svårare för alla att hinna med.

Hela projektet har inneburit ett arbetsdrygt och detaljerat tidskrävande arbete för de inblandade. Det är många viljor som ska beaktas, men ett gott och effektivt samarbete är utgångspunkten i dessa sammanhang. Ett samarbete med de olika instanser och verksamhetsområden som redan finns eller kommer att finnas kommer att ge fler möjligheter.

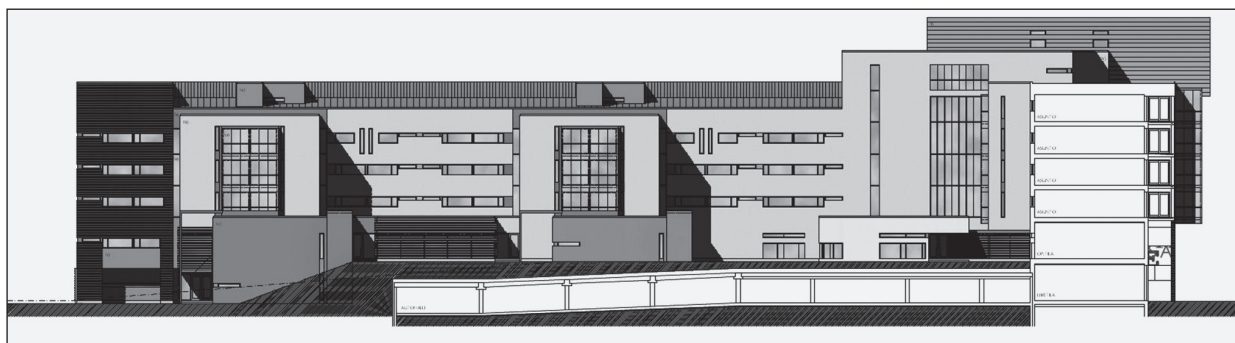
- Som byggkommitténs ordförande innebär uppdraget att ta ställning till allt det dagliga i arbetsprocessen, berättar Hans Åhman. Jag har fullmakt att fatta beslut till ett visst kostnadstak.

Hela kommittén sammanträder vid behov, men minst en gång i månaden.

Ur synskadeperspektiv kommer flera aspekter att handikappanpassas. Redan resan till och från området arrangeras på ett tryggt och säkert sätt genom materialval, farthinder och andra speciallösningar. Inne i byggnaden har man redan dryftat exempelvis belysning, kontraster och vägg-, golv- och takmaterial. Karaktäristiskt för området är även den kulturella satsning som görs i samband med uppförandet av byggnaderna, områdets gårdsplan kommer att smyckas med konstverk. Både Hans Åhman och Gunilla Löfman poängterar tillgången till en flexibel arkitekt, i detta fall Stefan Ahlman, som betydelsefull.

- Han har visat stor energi att lyssna till och genomföra våra tankar och idéer, menar Gunilla Löfman. Om jag blickar tillbaka till år 2006 när beslutet fattades känns hela processen nog bra, det ska bli väldigt spännande att få gå in i huset när det står färdigt!

Text: Sofia Stenlund

- Bilden illustrerar ungefär hur byggnaden vid Arabiastranden kommer att se ut.

Kåseriet | Ann-Sofi Rosendahl

Ett toppjobb

Jag kan bara inte släppa tanken som en längre tid har gnagat runt i mitt huvud. Samhällsutvecklingen går framåt i rasan- de fart och vi är många som vill vara med och påverka. Under mina år som synskadad har jag i hög grad blivit påverkad av våra ungdomars sätt att klara sig relativt självständigt, deras vi-anda är stark och de klarar sig ypperligt med allmänna ledsagare. Utan bekymmer packar de ryggsäcken och åker utomlands på ungdomsträffar medan jag min stackars hare lugnt sitter hemma och väntar på kort. Om jag ska vara ärlig har detta i hög grad med min sjukdomsbild att göra men jag skulle ändå med glädje efterlysa en ordentlig utbildning för allmänna ledsagare i vårt land.

Jag syftar inte på några veckoslutseve- nemang utan en ordentlig välplanerad yrkesutbildning. Allmänna ledsagare skulle förslagsvis vara anställda av FSS eller de kommande assistentcentren. FSS

har ju en omfattande verksamhet och är i ständigt behov av många ledsagare, på läger, kurser och dylikt. Dessa ledsagare kunde också bokas av privata synskada- de för resor utomlands, när man har problem med att hitta kunniga ledsagare som man med trygghet kan resa med.

En annan sak som förvånat mig en längre tid är att dessa allmänna ledsagare inte bär något märke när de är på upp- drag, till exempel en knapp som visar att man ansvarar för de synskadade. Ifall det skulle uppstå problem skulle utomståen- de genast veta vem de ska kontakta.

Jag vill på intet sätt kritisera dagens allmänna ledsagare, de gör ett toppen- jobb och är värda all uppskattning, men faktum är att det kan vara mycket svårt att få tag på ledsagare när man verkli- gen vill ut och se sig om. Jag tycker att det skulle vara hög tid för FSS att åtgär- da ledsagarproblemet och på längre sikt starta en utbildning för ledsagare. Det finns ingenting som hindrar att denna utbildning skulle slås ihop och gälla alla handikappade som är i behov av assistenter och ledsagare ibland.

De personer som hoppar på en sådan här utbildning skulle säkert få vara med om ett väldigt meningsfullt arbete där ingen dag skulle vara den andra lik. Jag tror inte att någon tvivlar på att beho- vet verkligen existerar, det gäller snara- re att prioritera ärendet på dagordning- en, och där tror jag att vi är många som gärna knuffar på.

Ann-Sofi Rosendahl

Meddelanden

Diskussion om handikappterminologi

Under FSS Planeringsråd den 7 mars initierades ett ärende från Norra Österbottens Svenska Synskadade angående begreppshantering på handikappområdet. I Sverige pågår just nu en diskussion kring handikappterminologin, och NÖSS föreslår att det även hos oss, både inom förbundet och distriktsföreningarna skulle föras en liknande diskussion. Hur ser våra synskadade på de olika begreppen: synskadad, handikappad, funktionshämmad, funktionshindrad, funktionsnedsättning, invalid, med mera.

Utdrag ur Socialstyrelsens pressmeddelande: "Socialstyrelsens terminologiråd har tagit beslut om revidering av termerna funktionsnedsättning och handikapp. Funktionsnedsättning och funktionshinder är inte längre synonymer, funktionshinder blir en egen term och handikapp utgår. I och med detta definieras begreppet funktionsnedsättning: nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Begreppet funktionshinder definieras: begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen. För båda termerna avråds handikapp som synonym. En viktig konsekvens är att funktionshinder inte är något som en person har utan det är miljön som är funktionshindrande."

Vad tycker just du om detta? Förbundets diskussion i ämnet förs på FSS medlemstidning Medlemsbandet och era åsikter hänvisas dit för att enklare kunna samordnas.

Mark Levengood har Sveriges snällaste röst

Artisterna och programledarna Mark Levengood har Sveriges snällaste röst. I alla fall om de verkliga experterna får avgöra. Nämligen Sveriges synskadade.

– Jag känner mig verkligen hedrad. Är det några som vet hur viktigt rösten är som informationsbärare så är det synskadade. Privat är jag en rätt snabb och hetsig person, men jag har utbildat mig i att tala lugnt och verkligen artikulera i officiella sammanhang. Jätteroligt att just synskadade uppskattar detta, säger Mark Levengood. Omröstningen är gjord av Irisgruppen, som utvecklar och erbjuder produkter och tjänster för att göra samhället tillgängligt för människor med funktionsnedsättning. Omröstningen riktades till Synskadades Riksförbunds 13 000 medlemmar och pågick under hela hösten. När Sveriges argaste röst skulle utses var dominansen bland män stor. TV-programledaren Robert Aschberg vann i hård kamp med skådespelaren Mikael Persbrandt och utrikesminister Carl Bildt. Näringsminister Maud Olofsson har Sveriges argaste kvinnoröst.

Punktskriftsinstruktörsutbildning planeras under hösten

Tycker du om att undervisa? Tycker du om att träffa människor och att dela med dig av dina erfarenheter och kunskaper? Hur skulle det vara att bli en av FSS punktskriftsinstruktörer, alltså att undervisa vuxna synskadade punktskrift? En utbildning för punktskriftsinstruktörer planeras under hösten. Den kommer att omfatta två veckor. Utbildningen ordnas i Helsingfors och är avgiftsfri för dig.

En förutsättning för att kunna delta är att du kan grunderna i punktskrift. Om du ännu inte besitter dessa kunskaper, var inte rädd att anmäla dig. Möjligheter finns att ordna en förhandskurs samt ge övningsmaterial.

För mer information och anmälningar kontakta Tessa Bamberg, telefon 09-6962 3024 eller 050-462 3181. Sista anmälningsdag är den 30 april.

Välkommen med!

Grundkurs i punktskrift

Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f. kommer att nästa höst ordna en grundkurs i punktskrift. Kursen kommer totalt att omfatta tre veckor. De två första veckorna är under hösten 2008 enligt följande tidtabell: vecka 41, dvs. 6-10 oktober och vecka 50, dvs. 8-12 december. Den tredje och sista veckan blir i början av år 2009.

Kursen hålls på kurs- och semesterhem Koivupuisto i Ylöjärvi, nära Tammerfors. Kursen är avgiftsfri för dig som deltar.

För att delta behöver du inte ha några förhandskunskaper i punktskrift. Det enda som behövs är att du är intresserad av att lära dig punktskrift.

För anmälningar och mer information kontakta Tessa Bamberg, telefon 09-69623024 eller 050-4623181 senast torsdagen den 15 maj.

Varmt välkommen med!

FSS punktskriftsarbetsgrupp

Senaste nytt om EU:s postningsdirektiv

EBU har redan flera år arbetat för att gratis postningsservice för blinda och synskadade och deras organisationer ska tryggas i lag på EU-nivå.

Revideringen av direktivet om postningsservice gjorde det möjligt att initiera diskussionen om en lag som tryggar gratis service för blinda och synskadade. Det finns en klausul i direktivet som tillåter gratis service. EBU ansåg att denna klausul borde bli ett krav eftersom direktivet kommer att kräva en öppning av marknaden i framtiden.

I plenumdebatten den 30 januari diskuterades EBU:s förslag. Då ifrågasattes behovet av gratis postningsservice för blinda och synskadade.

Till sist föll rösterna 298 för och 335 mot en ändring av artikel 1 i postningsdirektivet. Texten som godkändes lyder: Medlemsländer ska tillförsäkra ombesörjande av en gratis postningstjänst som används av blinda och synskadade personer.

En moralisk seger är dock att EBU fick rösterna på sin sida i ett annat ändringsförslag som ändå inte kommer med i direktivet. Segern kom med minsta möjliga marginal, med 321 röster för och 320 emot. Texten lyder: Eftersom postningsservice är viktig för blinda och synskadade personer är det skäl att säkra gratis postningsservice för dem även i en tävlingsinriktad och liberaliserad marknad. Det är medlemsländernas skyldighet att ordna gratis postningsservice för blinda och synskadade.

Daganpassningskurs i Östnyland

Daganpassningskurs i Östnyland under hösten 2008-03-05

Kursen riktar sig till dig som är synskadad och som inte tidigare, eller för ett antal år sedan, deltagit i en rehabiliteringskurs.

På kursen behandlas bl.a. följande: synoptik, förflyttningsteknik, ADL, sociala rättigheter och FPA-förmåner, kommunikation, sinnesträning, tekniska hjälpmedel, och punktskrift. Som sakkunniga kommer utomstående föreläsare såsom ögonläkare att anlitas. Kursen är kostnadsfri för deltagarna.

Kursplats är Kajutan i Borgå och kursen är planerad att starta i september. Vi träffas ca 10 gånger, en gång i veckan.

Om du är intresserad av att delta, eller har frågor kring kursen kontakta då rehabiliteringshandledare Monica Andersson senast möjligt dock senast den 15.4.2008.

Tfn 09-69623018 eller 040-5113345

Välkommen med!

Meddelanden från distriktet

Svenska synskadade i Västnyland r.f.

Svenska synskadade i Västnyland r.f. inbjuder till månadsträff lördagen den 12 april 2008 kl. 13.00 i verksamhetscentret Lyan, Prästängsgatan 12, Ekenäs.

Vi bjuds på kaffe och program. Transport i vanlig ordning. Anmälningar tas emot senast torsdag 10 april av Bjarne Sandberg tfn 040-544 8313 eller av Birgitta Nordström tfn 019-241 1233. Hjärtligt välkommen med. Styrelsen.

Svenska Synskadade i Östnyland r.f.

Svenska Synskadade i Östnyland håller sin april månads träff lördagen den 19 april klockan 13 i Kajutan, Ågatan 33 i Borgå. Program. Välkommen!

Ålands Synskadade r.f.

Ålands Synskadade r.f. har vårmöte på Ankaret lördagen den 5 april kl 12. Stad-geenliga ärenden och kaffeservering. Handlingarna kan fås från HandiCam-pen i svartskrift eller på CD före mötet. Hjärtligt välkomna!
Styrelsen

Förbundets vårmöte äger rum 26-27 april på hotell Rantasipi i Forssa.

Intresserade kan kontakta Bern Löfman, tfn 0457 3431202.

Nästa månadsträff blir måndagen den 14 april kl 18 på Ankaret med Gunnevi Styrström som gäst. Aprilbingo har vi måndagen den 21 april kl 18 på Ankaret. April avslutas med temakväll måndagen den 28 april, Då vi har Mats Stenlund som gäst på Ankaret.

Vi fortsätter att spela boccia torsdagar kl 12-15 på Ankaret ända in i maj.

Bocciaturnering och friidrottstävlingar i Pargas 13-15 juni. Intresserade kan kontakta Fjalar Nylund, tfn 21882 för information.

De som beställ, men inte fått installation av Pratsambox ännu eller har frågor av teknisk art, vänligen kontakta vår data-stödperson Daniel Karlsson, tfn 0457 3420536. Frågor eller synpunkter angående tidningens innehåll eller upplägg kan ges till redaktör Lena Isaksson-Ahlskog, tfn 0457-3430220. Den digitala taltidningen (Ålandstidningen+ Nya Åland) kostar i år 90 euro pga start först i februari. Nästa årsprenumeration kostar 100 euro.

Vasa svenska synskadade r.f.

Distriktsföreningen Vasa svenska synskadade r.f. håller stadgeenligt årsmöte lördag 19.4.2008 kl 13 på verksamhetscentret Lyktan, Skolhusgatan 40 C i Vasa. På vårmötet behandlas i föreningens stadgar §10 nämnda ärenden.
Styrelsen

Svenska Synskadade i Mellersta Nyland r.f.

Måndagar

Måndagsträffar varje måndag kl. 13.00-14.00 på Tian, Fredriksgatan 35 B 10 i Helsingfors. För program: Lyssna på Medlemsbandet eller titta på FSS-sidor på nätet.

7 april Muluken Cederborg "Från Etiopien via Vasa till Helsingfors"

14 april zonterapeut Johanna Sirelius berättar om indiskhuvudmassage mm.

21 april fotvårdaren Marianne Blom-Lindström på besök. Beställ tid.

28 april sittdans eller avslappningsövningar med Tiina

Motion

Boccia spelarna spelar på onsdagarna kl. 13-14 i Seniorhusets jumpasal vid

Mannerheimvägen 97. Sista gången på våren spelas det 30. april.

Onnela motionsveckoslut 26-27 april med Caj "Ståla" Ståhlström som instruktör. Anmälningar till Tiina på Tian senast den 8 april.

Vattenjumpa börjar på hösten 2008 i Folkhälsans bassäng i Seniorhuset på fredagarna kl. 11-12.

Torsdagar

Cafe Tian, torsdag 3 april blir Bingokväll, torsdag 15 maj blir Vårfest

Teater

Vi har 15 biljetter (33 euro) till Svenska Teaterns musikal La Cage aux Folles lördagen den 17maj kl.19.00. Reservera din biljett senast 15 april via Tiina på Tian.

Norra Österbottens Svenska Synskadade r.f.

Nästa föreningsträff hålls tisdagen 8.4 kl 18.30 på verksamhetscentret Fyren.

Närmare info om programmet på Medlemsbandet.

Konstkursen hålls månd. 31.3, 7.4 och 21.4 kl 10.30 på Fyren.

Välkomna! Styrelsen

Sommarkurs för synskadade

24-29 juni 2008

på Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby

Tema: Må Bra - till kropp och själ

Sommarkursen för synskadade hålls i år veckan efter midsommar, det vill säga 24-29 juni. Den röda tråden i årets kurs är kroppens och själens välmående. Kursen lyfter genom olika föreläsare fram hur vi på olika sätt kan ta hand om oss själva för att vi ska må så bra som möjligt. Under kursen träffar vi Daisy Grönqvist, pensionerad lärare och missionär. Hon berättar om sin långa erfarenhet av arbetet bland synskadade i Tanzania, och om sin bok "Vägen och Viljan" som utkom i slutet av senaste år. Programmet innehåller dessutom bibelstudier, musik, allsång, utfärd, litteratur och läsning, gymnastik, gemenskap, möjlighet till diskussion och samtal, samt god mat. En del av programmet är gemensamt för alla deltagare, men skilt ungdomsprogram ordnas för de yngre deltagarna.

Kostnaderna för årets sommarkurs är 345 euro (deltagaravgift 150 euro, logi tisdag - söndag 75 euro, måltider tisdag lunch - söndag lunch 120 euro). För de som anländer redan på måndagen tillkommer 21,50 euro (kvällste måndag, logi samt frukost tisdag).

Ansökan om bidrag för sommarkursen kan göras via rehabiliteringshandledarna.

Anmälan till kursen bör göras till Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby senast 15.5.2008 per telefon 06-788 9400, eller via e-post kurskansli@krfolk.nu Mera information ger rektor Ann-Mari Audas-Willman, tel. 06-788 9411.

Kom med till skärgårdsstaden Pargas!

FSS Friidrottstävlingar och Bocciaturnering 2008

Den 13-15 juni går FSS fjärde friidrottstävlingar samt bocciaturneringen av stapeln. Platsen för dessa evenemang är denna gång skärgårdsstaden Pargas. Fredagen den 13 juni spelas bocciaturneringen mellan distrikten i Sarlinska skolans gymnastiksal. På lördagen hålls friidrottstävlingarna på Centralidrottsplanen. Grenarna i friidrott är följande: löpning 60 m (damer), 100 m (herrar), 800 m, 1500 m gång (stavar tillåtna), stafett 4x100 m, höjd och längd utan ansats, kula, turbospjut och slungboll. Även ledsagarna får tävla detta år!

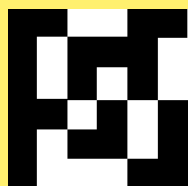
Anmälningar till förbundets centralkansli, telefon 09-6962 300, senast fredagen den 9 maj. För närmare information kan du ringa Tina Dunderfelt telefon 09-6962 3010 eller Harold Henriksson telefon 050-516 6520.

Deltagaravgiften är 50 euro som inkluderar måltider (frukost, lunch, middag), logi på Hotel Kalkstrand samt resor, dessutom 5 euro per start i friidrottsgrenarna. Avgiften för boccian är 50 euro per lag. Deltagarna får mer detaljerad information senare.

Varmt välkommen till de redan traditionella friidrottstävlingarna och bocciaturneringen!

Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f.
Aktiviteter för ökad självständighet i samarbete med Pargas IF.

Möteskallelse

Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f. kallar medlemmarna till stadgeenligt vårmöte den 26–27 april 2008 på Hotell Rantasipi i Forssa.

Mötesförhandlingarna inleds på lördag kl. 14.00 och fortsätter på söndag kl. 9.00.

Vid mötet behandlas de i paragraf 6 av förbundets stadgar nämnda ärendena: verksamhetsberättelse och bokslut för år 2007, revisorernas berättelse och frågan om ansvarsfrihet för styrelsen, verksamhetsledaren, ekonomen och övriga redovisningsskyldiga, tillsättande av valberedningsutskott om vårmötet så besluter, diskutera förbundets verksamhet på längre sikt utgående från styrelsens förslag till strategiska riktlinjer, övriga frågor vilka styrelsen förelagt vårmötet, skriftliga motioner som inom februari inlämnats till styrelsen av personmedlemmar eller medlemsföreningar, godkännande av valberedningsstadgan, vidare anhåller styrelsen om tillstånd att sälja lägenheten vid Fredriksgatan 35 B i Helsingfors som delfinansiering av det nya verksamhetscentret i Arabiastranden.

Deltagaravgiften är 50 euro/person vilket inkluderar resor, kost och logi. Tillägg för enkelrum 25 euro. Anmälningarna skall vara centralkansliet tillhanda senast måndagen den 7 april. Medlemmarna ombeds anmäla sig till sina respektive föreningar senast torsdagen den 3 april, enligt följande:

Norra Österbottens

Svenska Synskadade r.f.:

Ann-Sofie Grankulla, ti–to kl. 9–14
tfn (06) 723 4880, 050 379 5658

**Svenska Synskadade i
mellersta Nyland r.f.:**

Tiina Sandelin, må–ons kl. 9.30–13.30
tfn (09) 612 1779

Vasa Svenska Synskadade r.f.:

Christin Lindholm, må–to kl. 9–11
tfn (06) 317 0654

Åbolands Synskadade r.f.:

Marita Andersson, tfn (02) 231 5135

**Svenska Synskadade
i Östnyland r.f.:**

Stina Roms, tfn (019) 582 514

Ålands Synskadade r.f.:

Bern Löfman, tfn 0457 343 1202

**Svenska Synskadade
i Västnyland r.f.:**

Christel Eriksson, tfn 040 745 1933

Möteshandlingar på önskat medium, program för mötesdagarna och tidtabeller för de abonnerade bussarna sänds till alla anmälda. Vi ber alla mötesdeltagare bekanta sig grundligt med mötesmaterialet på förhand! Välkommen! – Styrelsen